

Til Statsforvalteren i Oslo og Viken

Oslo, 15. januar 2023

Bækkelagets Sportsklub avd. Orientering sin uttalelse til Verneforslag for nasjonalpark i Østmarka

Bækkelagets Sportsklub avd. Orientering (BSK Orientering) leverer med dette vår uttalelse til Verneforslaget for nasjonalpark i Østmarka.

BSK Orientering blir direkte berørt av den foreslåtte nasjonalparken gjennom at tre av de aller beste idrettsanleggene (orienteringskartene) våre ligger helt eller delvis innenfor foreslått grense for nasjonalpark. Vi er også aktive brukere av orienteringskartene til Oppsal IF som ligger innenfor foreslått grense. En stor andel av vår aktivitet vil derfor bli rammet av de aktivitetsbegrensninger som en nasjonalpark vil legge.

Oppsummert vårt standpunkt til verneforslaget som er presentert:

- BSK Orientering støtter høringsuttalelsen til Norges Orienteringsforbund (NOF) datert 13. januar 2023.
- BSK Orientering er grunnleggende positive til vern av skog generelt og Østmarka spesielt, dog forutsatt at vernet ikke legger noen nye begrensninger på utøvelse av orienteringsidrett, herunder alle former for trening, orienteringsløp og turorientering til fots eller på ski.
- BSK Orientering ser behov for å understreke at det så langt vi vet ikke finnes noen form for dokumentasjon på at orienteringsidrett til fots og på ski, verken trening eller arrangement uansett størrelse, utgjør noen trussel for de naturverdiene som en nasjonalpark er ment å verne.
- BSK Orientering mener at dagens veletablerte praksis, forankret i «[Avtale om retningslinjer for o-idrettens forhold til naturmiljø og rettighetshavere](#)» og de årlige avklaringsmøter mellom NOF og Statsforvalterne, for o-idrettens del til fulle ivaretar de vernebehovene man her ønsker å oppnå.
- BSK Orientering mener derfor at orienteringsidrett til fots og på ski, både trening og arrangement uansett størrelse, må være eksplisitt unntatt de aktivitetsbegrensninger som legges i en eventuell verneforskrift for Østmarka.

Vår argumentasjon

I verneprosessen har det ikke framkommet noen dokumentasjon på at orienteringsidrett til fots eller på ski i skogen gir noen permanent skade på naturverdier, plante- og/eller dyremangfold. Samtidig vet vi det finnes god dokumentasjon på at selv store orienteringsløp, mange ganger større enn hva som noen gang har vært arrangert i Norge, ikke skaper permanente spor i naturen. Se vedlegg til Norges Orienteringsforbund sin høringsuttalelse datert 13. januar 2023.

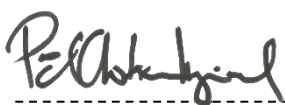
Området som nå foreslås vernet ligger tett inntil Norges tettest befolkede område, som vil bli ytterligere befolket gjennom planlagt utbygging av Gjersrud-Stensrud. BSK Orientering verdsetter ønsket om å verne Østmarka for hogst, utbygging og trussel for artsmangfold, men mener at verneforslaget ikke tilstrekkelig har utredet hvilke konsekvenser det foreslåtte vern vil ha knyttet til befolkningens behov for fysisk aktivitet, friluftsliv, idrett og folkehelse. Vi frykter store konsekvenser for folkehelsen til befolkningen i Oslo Sør/Øst gjennom de foreslåtte begrensningene, og mener dette må utredes og vurderes bedre før et vern som legger denne type begrensninger kan vedtas.

Vår oppriktige mening er at Østmarkas umiddelbare nærhet til Oslo gjør at befolkningens behov for å kunne bruke Østmarka til fysisk aktivitet og markabasert idrett anerkjennes i vernets formål på lik linje med naturverdiene. Å sikre befolkningens mulighet til utøvelse av naturskånsom markaidrett må inn i verneforskriftens formålsparagraf. Om dette lovmessig ikke er mulig å få til for en nasjonalpark, så mener vi at nasjonalpark er feil verneform for dette området. Det må for et slikt befolkningsnært område være mulig å oppnå et balansert vern som ivaretar både natur og folkehelse.

BSK Orientering har tre orienteringskart som blir direkte berørt av den foreslåtte nasjonalparken. Dette er de fineste orienteringsområdene i hele Østmarka, med mye gammel skog, åpne fururabber og store orienteringstekniske utfordringer. Kartene er utviklet av klubbens medlemmer over utallige år og som har uvurderlig betydning for vår aktivitet. Disse kartene er også svært attraktive for o-løp både på lokalt og nasjonalt nivå. Senest september 2022 arrangerte vi todagens veteranmesterskap (norgesmesterskap for 35 år+) for rundt 1000 deltakere fra Bysætermåsan. Tre måneder senere, i desember før snøen kom, var det knapt mulig å se spor etter dette arrangementet i skogen. Postplasseringer var som alltid på forhånd avklart og justert i samarbeide med grunneiere og viltlag for å omgå spesielt sårbare områder. For oss framstår det som direkte uforsvarlig i et folkehelseperspektiv om denne type aktivitet i framtiden ikke skal være mulig å gjennomføre uten tunge søknadsprosesser, byråkrati og potensielt prinsipielle avslag basert på føre-var prinsipp.

BSK Orientering verdsetter at verneforslaget til en viss grad åpner for orienteringsarrangement, samtidig er det ikke entydig hva som menes med store og små arrangementer. Forslag til forvaltningsplan sier eksempelvis kategorisk og uten unntak at større orienteringsløp skal være forbudt i hele vårsesongen (15.mars til 15.juni). Dette er den viktigste perioden av året for o-løp og helt krise for oss. Hvorfor skal o-løp kategorisk være forbudt i hele nasjonalparken, når vi har gode og velprøvde avtaler og rutiner for å planlegge orienteringsposter utenfor sårbare hekkeområder i samråd med grunneiere og forvaltningsmyndigheter? Dette fungerer godt allerede i dag! Og hva er egentlig et større orienteringsløp? Noen steder nevnes at et arrangement regnes for stort så snart det er mer enn 50 deltakere. Er det også målestokken for et orienteringsløp - hvor alle deltakere løper hver sin trasé i skogen og knapt to føtter plasseres på samme sted i terrenget? Et o-løp kan ikke sammenliknes med eksempelvis terrengløp eller sykkelritt hvor alle følger samme løype.

Uklare premisser og mangelfull konsekvensutredning sier oss at dersom forslaget blir vedtatt slik det nå foreligger så vil vi, som en ansvarlig orienteringsklubb drevet av begrensede frivillige krefter, i framtiden risikere å møte en mye tyngre søknadsprosess når vi skal arrangere aktivitet. Selv med våre naturskånsomme aktivitetsbehov innenfor o-sporten vil vi risikere å få avslag som kan være prinsipielt forankret i en forskrift som er utformet uten å i tilstrekkelig grad ha vurdert de faktiske konsekvenser. Det kan vi ikke akseptere når vi vet at vår aktivitet ikke skader verneformålet.

Pål Christian Ingierd
Styreleder, Bækkelagetets Sportsklub avd. Orientering

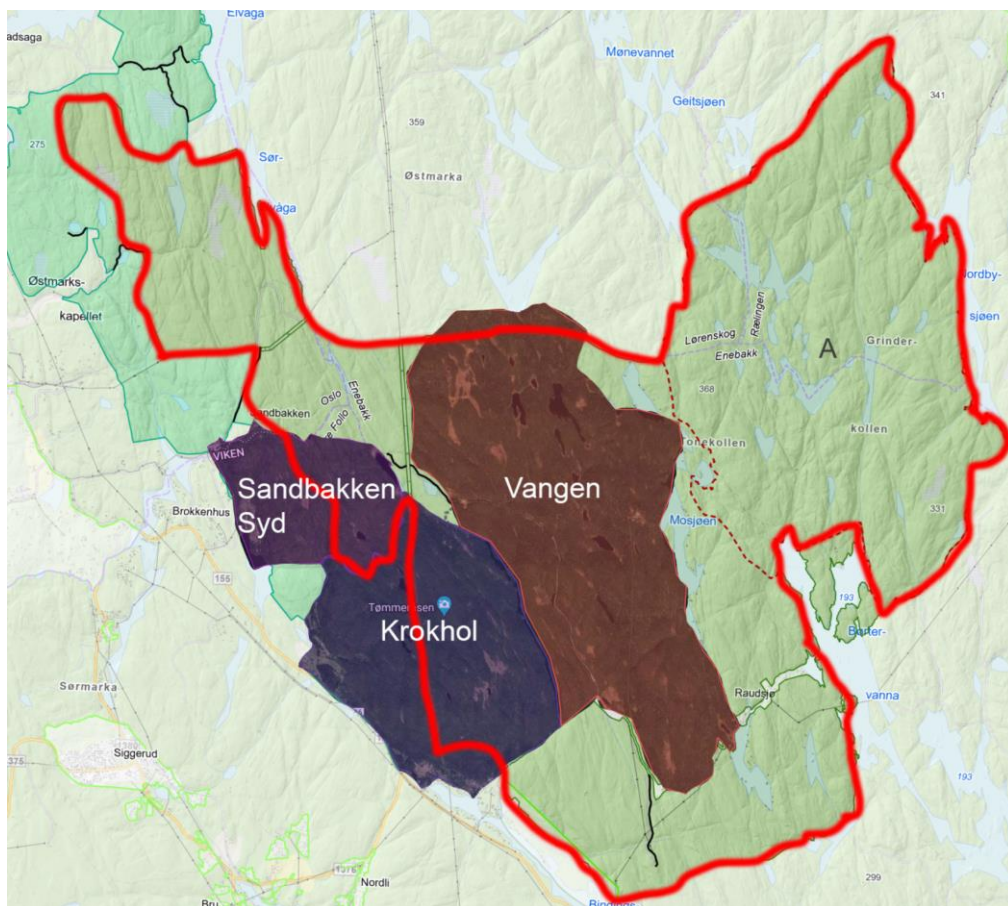
Om Bækkelagets Sportsklub avdeling Orientering

Orientering er en undergruppe i Bækkelagets Sportsklubb og teller per tid ca 130 aktive medlemmer, hvorav ca halvparten er barn i alder 6-16 år. Vi rekrutterer barn og unge hovedsakelig fra Nordstrand bydel, og har de siste årene sett en gledelig jevn økning i medlemstallet blant barn og unge.

BSK orientering er 100% drevet av frivillige medlemmer, som tilrettelegger kart, treninger og arrangement i skogen. Frivillige ressurser er en begrenset gode og vi er helt avhengige av at forvaltningsmyndigheter og andre spiller på lag og ikke imot oss for at vi skal kunne skape aktivitet og folkehelse.

Skogen er arena for utøvelse av vår idrett og orienteringskart er å regne som våre anlegg. Tre av våre alle beste kart blir direkte berørt av en eventuell nasjonalpark i Østmarka. Se oversiktskart under. Det er av eksistensiell betydning for oss at vi også i framtiden uten unødig byråkrati vil være i stand til å trene og arrangere aktivitet og løp i disse områdene. Vi er en ansvarlig klubb og i all vår aktivitet forholder vi oss selvsagt til avtaler, lover og regler med tanke på naturmiljø og rettighetshavere.

Ut over tradisjonell trening og løp arrangerer BSK Orientering også folkehelseaktiviteter som er allment tilgjengelige, herunder Stolpejakten Nordstrand (ca 12.600 deltakere i 2022) og tur-orientering i Øst- og Sørmarka (ca 300 deltakere i 2022). Tur-orienteringstilbudet vårt er nytt fra 2019 og voksende i popularitet. De tre kartene våre som ligger innenfor den foreslåtte nasjonalparken er svært viktige brikker i dette aktivitetstilbudet.

Oversiktskart som viser Bækkelagets Sportsklub sine tre orienteringskart som blir direkte berørt av foreslått nasjonalpark. Rød ramme viser grovt yttergrensene av foreslått nasjonalpark i alternativ 1.